

[Industriministeren]

kommunernes samlede erhvervsaktiviteter, som er reguleret efter de love, der omhandler dette spørgsmål. Denne redegørelse vil være klar allerede først i næste uge. Her vil fru Pia Larsen kunne se, at der ikke er grund til at være bekymret, slet ikke i forhold til de bekymringer, partiet Venstre tidligere har haft, når disse lovforslag har været behandlet.

Jeg tror også, det er vigtigt at prøve at skille tingene lidt ad, når man argumenterer. Jeg tror, det er vigtigt at sige, at kommunernes mulighed for at anvende midler til erhvervsudvikling, erhvervsdeltagelse, deltagelse i selskaber reguleres ved de relevante love og ikke ved, om regeringen, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen har indgået en aftale om kommuners og amters økonomi.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg forstår selvfølgelig godt, at den fungerende finansminister bruger formuleringen, at dette her er at lovfæste den praksis, der tidligere har været. Det var også derfor, jeg allerede under førstebehandlingen roste på det tidspunkt både Venstre og De Konservative for, at man nu langt om længe var kommet til fornuft og havde indset, at den praksis, der har været ført, er helt ved siden af, at den rundt om i landets kommuner har betydet et meget større udgiftsniveau, end der egentlig er dækning for, og at kommunerne nu slæber rundt på nogle gældsforpligtelser, som kommende generationer vil komme til at bøde for.

Men vi mangler stadig væk en tilkendegivelse af, om Det Konservative Folkeparti vil støtte Venstres ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 40 stemte for, 66 imod.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om erhvervsgrunduddannelse.

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 25/11 92. Første behandling 1/12 92. Betænkning 17/6 93).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti vil stemme imod 2 af de ændringsforslag, som undervisningsministeren har stillet til dette lovforslag. Vi finder generelt, at det er et helt forkert signal at udsende, at man vil indføre skolepraktik på erhvervsgrunduddannelserne, ligesom vi også principielt finder det helt forkert, at man for netop disse uddannelser vil indskrænke den mulige praktiktid.

Generelt set er der med de ændringsforslag, som den nuværende undervisningsminister har stillet, sket en markant drejning af lovforslaget i forhold til det lovforslag, der blev fremsat af undervisningsministeren i VK-regeringen. Vi er kede af disse ændringsforslag, fordi vi mener, at man herved har fået forrykket ligevægten mellem vægtning på en boglig uddannelse og på beskæftigelse eller, som det også har været brugt, tilknytning til arbejdsmarkedet.

Disse to ting skulle være ligeværdige, men vi mener klart, at ministeren har fået det rykket, så der lægges langt mere vægt på uddannelse,

[Eva Møller]

meritoverførsel osv., end der lægges på muligheden for tilknytning til arbejdsmarkedet. Det finder vi er et forkert signal, fordi erhvervsgrunduddannelserne først og fremmest henvender sig til den gruppe unge, som på det aktuelle tidspunkt, hvor de forlader skolen, af den ene eller den anden grund er trætte af at modtage undervisning. De vil have lov til at bruge hænderne, de vil have lov til at bruge de kundskaber, de har erhvervet sig i deres skoleforløb.

Vi ved også, at en række af disse unge er sent udviklede, og derfor synes vi, at dette, at man nu giver dem mulighed for skolepraktik i stedet for praktik i en erhvervsvirksomhed, og at man fratager dem muligheden for et ekstra praktikår, er en hån mod de unge, som vi skal hjælpe og ønsker at hjælpe med forslaget.

Det er naturligvis klart, at Det Konservative Folkeparti som de øvrige partier i salen føler et ansvar for denne gruppe, og derfor vil vi stemme for hele lovforslaget, men vi beklager den drejning, lovforslaget har fået, og vi er komplet uforstående over for, at en radikal undervisningsminister kan foreslå denne drejning, når vi netop i årevis har hørt De Radikale tale utrolig varmt for denne gruppe af unge mennesker.

Else Winther Andersen (V):

Venstre er glad for, at vi nu er kommet frem til målstregen for lovforslaget om erhvervsgrunduddannelse, men vi er ikke helt tilfredse med den drejning, lovforslaget har fået, mere i retning af uddannelse og ikke så meget oplæring til praktisk arbejde.

Der er mange i denne gruppe, der ikke er godt bogligt begavet, men som har et godt praktisk håndelag og gerne vil i gang med noget praktisk arbejde. Dem skal der også være plads til, og derfor er det vigtigt, at der også er differentierede og alternative tilbud om beskæftigelse og uddannelse for denne gruppe. Det er for øvrigt også denne gruppe, Socialkommissionen har peget på som særlig udsat, så det er vigtigt, at der gøres noget for gruppen under ét, så de får fast fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det er også en meget forskelligt sammensat gruppe. Der er nogle, for hvem det er gået skævt i skolesystemet, og der er nogle, hvis boglige evner som sagt ikke er de største. Der-

for er det også godt, at bl.a. den teoretiske del kan tilbydes forskellige steder, det kan være på AMU-centre, produktionsskoler eller ungdomsskoler osv. Det giver den fleksibilitet, der er brug for, når den enkelte kommune skal tilrettelægge ud fra den unges og erhvervslivets ønsker lokalt.

Med hensyn til den praktikkompenenserende undervisning på værkstedsskoler mener Venstre, at man ikke til tid og evighed skal oprettholde den form for skoler, og at man derfor ikke skal have den del med ind i loven. Vi ønsker, at de unge skal ud på arbejdsmarkedet, da det er dér, de skal bide sig fast.

Vi er heller ikke tilfredse med den ændring, at uddannelsen nu ikke kan forlænges med 1 års praktikuddannelse. Derfor stemmer vi imod de to af undervisningsministerens ændringsforslag.

Men vi vil også gerne sige, at vi i Venstre føler et stort medansvar for, at vi får denne gruppe unge i gang, og at vi får dem i gang med noget, de har mulighed for at gennemføre. Derfor stemmer vi for hele lovforslaget.

Dorit Myltoft (RV):

Det er kun en ganske lille bemærkning til fru Eva Møller og fru Else Winther Andersen om den målgruppe, der tales om. Det er for unanceret at tale om bogligt svage eller unge med vanskeligheder inden for dette område. Det er en langt, langt bredere gruppe, der er tale om.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg skal blot gøre fru Dorit Myltoft opmærksom på, at jeg sagde, vi talte om en gruppe unge, som på det aktuelle tidspunkt var trætte af skolen, og som ville have lov til at bruge hænderne, og det er også den del af de unge, som vi kaldte de sent udviklede. Jeg er altså vel vidende om, at det er en meget bred gruppe, som vi vil give et tilbud, men først og fremmest et tilbud, som giver dem mulighed for at gøre noget andet end bare at blive undervist, for det er det, de er dødtrætte af på netop det tidspunkt i deres liv.

Frank Jensen (S):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke undervisningsministeren for den imødekom-

[Frank Jensen]

menhed, der har været under udvalgsarbejdet med dette lovforslag med hensyn til at se på konkrete løsninger for den gruppe af unge mennesker, som ryger ud af uddannelsessystemet eller aldrig nogen sinde kommer rigtig for alvor i gang efter endt folkeskole. Det har været godt under udvalgsarbejdet og forhandlingerne at opleve, at ministeren har været indstillet på at bruge samtlige de ressourcer, der skal til, for at det etablerede uddannelsessystem kan være i stand til også at rumme elever, der har en lidt anden tilgang til uddannelsen, end de fleste har på hovedsporet.

Derfor er det glædeligt, at det af regeringens samlede betækningsbidrag til lovforslaget fremgår, at der nu skal gang i arbejdet med at udnytte den eksisterende erhvervsuddannelseslovs forsøgsuddannelsesparagraf, § 68, for at få samlet de unge op, der meget gerne vil have en egentlig kompetencegivende erhvervsuddannelse.

Når det er sagt, vil jeg selvfølgelig også gerne kvittere for, at det er lykkedes os at finde en model, som alle er glade for, for den gruppe, som heller ikke ville have mulighed for at kunne gennemføre en egentlig erhvervskompetencegivende uddannelse i det etablerede system, nemlig gennem den erhvervsfaglige grunduddannelse, der nu bliver lagt op til.

Alt i alt synes jeg, at det er godt og konstruktivt, at vi har fundet de modeller, der skulle til for at imødekomme den store, brede vifte af forskellige behov, som denne ungdomsgruppe har.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

For at der ikke skal finde nogen historieforskning sted, vil jeg i anledning af hr. Frank Jensens tak til ministeren for et godt udvalgsarbejde, blot sige, at det da vist må være i et internt regeringsudvalg.

Der er intet sket med dette lovforslag, siden regeringen tiltrådte, indtil for ca. 10 dage siden, hvor oppositionspartierne kunne få lov at se lidt, til trods for at vi netop på grund af dets vigtighed har rykket for svar på spørgsmål og for forhandlinger med regeringen.

Jeg har forstået, at man internt har haft et godt udvalgsarbejde, og det er jeg da glad for; vi andre havde gerne bidraget, for sagen ligger også os på sinde.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Først til fru Dorit Myltoft vil jeg da gerne sige, at jeg ikke har sagt, at det kun var om de bogligt svage, jeg udtalte mig fra denne talerstol.

Det er det i hvert fald ikke, og jeg sagde, at det drejer sig om en meget bred og meget forskelligt sammensat gruppe, og at det derfor var vigtigt, at vi har så bred en vifte af tiltag, at vi virkelig kunne få noget gjort, for det er der brug for.

Jeg vil da også gerne sige til hr. Frank Jensen, at Venstre også gerne ville have deltaget i det udvalgsarbejde, der har været tale om. Jeg er sikker på, at det kunne være blevet et konstruktivt udvalgsarbejde, hvis vi var blevet indbudt.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg indrømmer gerne, at det kan tage lang tid at lave et godt stykke arbejde, og det har det gjort i dette tilfælde, for det er et område, hvor det også ville have været nødvendigt for den tidligere regering at give tid til, at Kommunernes Landsforening, som skal gøre det praktiske arbejde, og parterne på arbejdsmarkedet kunne lave en aftale, så vi kunne være i stand til at gennemføre en lovgivning, der kunne bruges som grundlag for løsningen af de konkrete opgaver, som skal løses for den ungdomsgruppe, som vi nu etablerer et ordentligt uddannelses tilbud til.

Jeg må sige til fru Eva Møller, at der var et krav til, at vi fandt en model, som også kunne bruges i virkelighedens verden, og det kan en gang imellem godt tage lang tid i dette hus at finde en sådan model.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg vil gerne først og fremmest takke ordførerne fra Venstre og De Konservative, fordi de her tilkendegav, at de vil stemme for lovforslaget ved tredjebehandlingen. Det bekræfter, at vi er enige om det helt væsentlige, nemlig at vi skal udbygge mulighederne for de unge, som ikke i dag har mulighed for at komme ind i det ordinære uddannelsessystem.

Efter de argumenter, der er fremført, synes jeg ikke rigtig, der er hold i argumentationen

[Undervisningsministeren]

for at være forbeholden over for skolepraktik. Hvis udgangspunktet er, at vi vil tage det alvorligt at gøre noget for alle unge – og det er også sagt her fra talerstolen, at det er en meget bred og broget kreds af unge med vidt forskellige forudsætninger for at komme videre efter folkeskolen – så lægger dette forslag netop op til, at de med ekstra forberedelse kan komme ind i det ordinære uddannelsessystem. De, der kan det, skal selvfølgelig, men derudover skal der være mulighed for at give de øvrige en sådan ballast, at de efterfølgende vil kunne få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det er et dobbelt sigte, og derfor mener jeg ikke, at vi behøver at være uenige om denne side af sagen.

Om det arbejde, der er foregået indtil nu, vil jeg sige, at det ikke er helt forkert at kalde det udvalgsarbejde, men et sådant kan foregå i mange forskellige udvalg. Jeg lagde stor vægt på, at der gennem et udvalgsarbejde, hvori vi inddrog væsentlige parter uden for dette hus, nemlig kommunerne, som har et stort ansvar i denne sag, Dansk Arbejdsgiverforening og LO, blev forhandlet grundigt om, hvordan vi endeligt kunne formulere dette lovforslag, så det kunne komme til at virke og få den opbakning, som vi politikere gerne vil have. Det er det, der har taget tiden, men det var det værd, for i dag er der et forslag, som man altså både har forståelse og respekt for i de kredse, som skal medvirke til, at det også i praksis kan udføres. Vi må notere, at der altså er to partier, der på et enkelt område er uenige med os, men det går vel her, hvor vi grundlæggende er enige om selve lovforslaget. Jeg glæder mig til, at vi får det vedtaget ved tredje behandling, og takker for god medvirken.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 og 3, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 4, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 5 og 6, § 3, således ændret, § 4, ændringsforslag nr. 7-9, § 5, således ændret, ændringsforslag nr. 10 om en ny affattelse af § 6, § 6 i den nye affattelse, ændringsforslag nr. 11 om en ny affattelse af § 7, § 7 i den nye affattelse, §§ 8 og 9, ændringsforslag nr. 13 og 14, § 10, således ændret, ændringsforslag nr. 12 om en ny affattelse af kapiteloverskriften til

kapitel 3, § 11, ændringsforslag nr. 15 om indsættelse af en ny paragraf efter § 11, §§ 12 og 13 vedtoges uden afstemning.

§ 14

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 16 om, at § 14 udgår, var dermed vedtaget.

§ 15, ændringsforslag nr. 17 om indsættelse af en ny paragraf efter § 15, ændringsforslag nr. 18 om en ny affattelse af § 16, § 16 i den nye affattelse, § 17 og ændringsforslag nr. 1 til titlen vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 270:*Forslag til lov om folkeskolen.*

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).

(Fremsat 22/4 93. Første behandling 30/4 93. Betænkning 17/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-61

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.